

TĒMAS MODULIS

ES UN PASAKA

(10 mācību stundas)

1. Zeltmatīte un trīs lāči (1.-4. mācību stunda)
2. Ēdienreizes (4.-6. mācību stunda)
3. Liels, mazs, vidējs (7. mācību stunda)
4. Brūnie lāči (8.-9. mācību stunda)
5. Risinām uzdevumus (10. mācību stunda)

ZELTMATĪTE UN TRĪS LĀČI (1. un 2. mācību stunda)

1. Noskaties tēmas vārdnīcu! Iemācies vārdiņus!

2. Klausies skolotājas lasījumā pasaku “Zeltmatīte un trīs lāči”!

Reiz dzīvoja maza meitene, vārdā Zeltmatīte. Meitenei bija skaisti, zeltaini mati. Viņa dzīvoja mājiņā pie meža.

Ik rītu pirms brokastīm meitene spēlējās mežmalā – plūca ziedus un vēroja putnus.

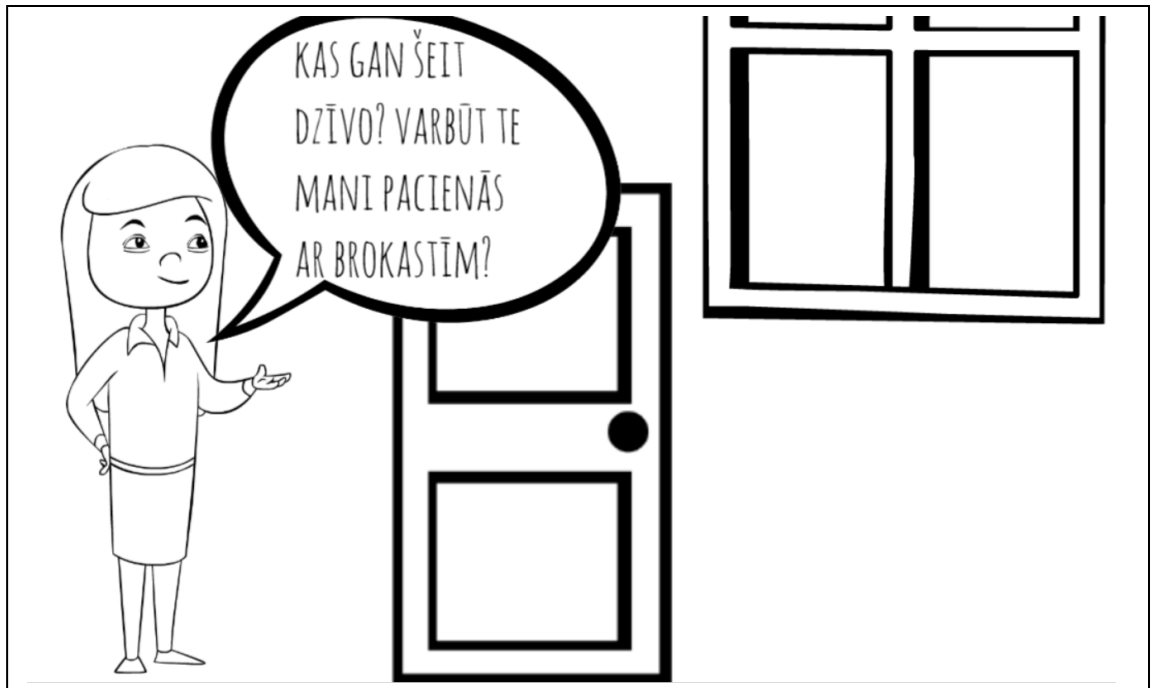
Kādu rītu viņa ieklīda mežā dziļāk nekā parasti. Ķerdama taureņus, Zeltmatīte sajuta izsalkumu un saprata, ka atrodas tālu no mājām.

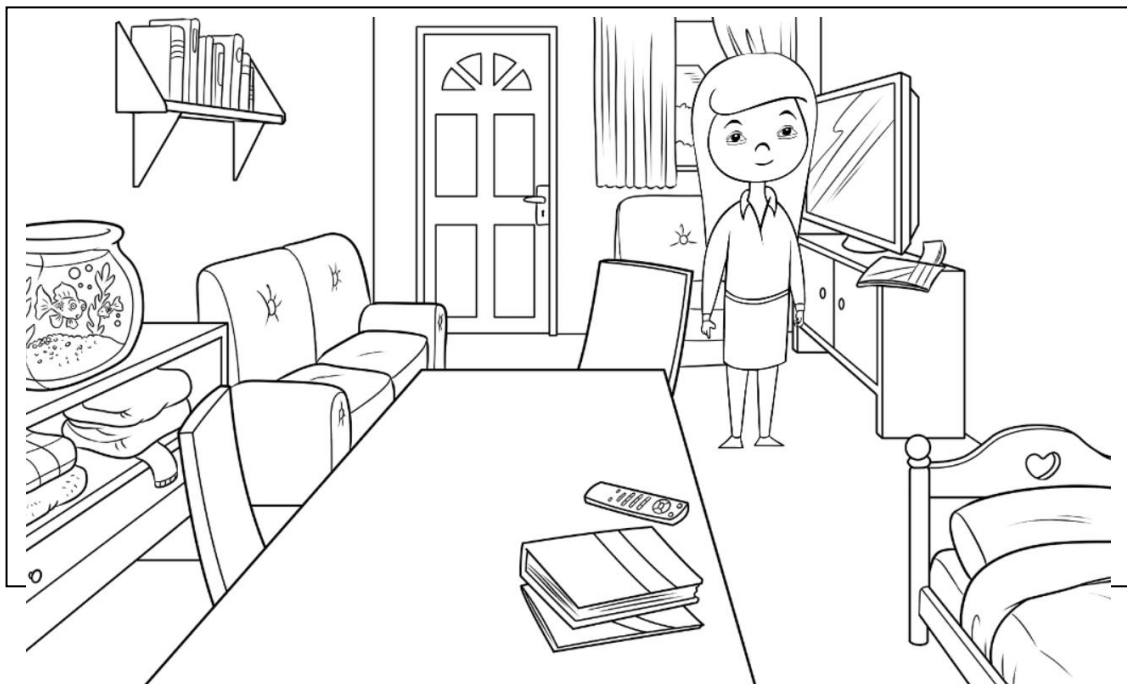
Domājot par brokastīm, viņas deguns uztvēra gardu smaržu, kas plūda no meža. Viņa sekoja smaržai un nonāca pie mazas mājiņas.

“Kas gan šeit dzīvo?” Zeltmatīte brīnījās. “Varbūt te mani pacienās ar brokastīm?” Meitene piekļauvēja pie durvīm, taču neviens neatsaucās.

Zeltmatīte vieglītēm pagrūda durvis, un tās atvērās līdz galam. Iekšā bija tik mājīgi, ka tā vien aicināja ienākt. Lai gan meitene zināja, ka iekšā iet nevajadzētu, viņa ienāca namiņā.

Brīnišķīgā smarža nāca no bļodām ar kūpošu putru. Uz galda atradās trīs dažāda izmēra bļodas: viena bija ļoti liela, otra- vidēja, bet trešā maziņa. Lai gan Zeltmatīte zināja, ka nevajadzētu ēst svešu ēdienu, viņa tomēr pagaršoja putru no lielākās bļodiņas, jo bija ļoti izsalkusi.

“Ai! Putra ir par karstu!” viņa novaidējās.

Tad meitene pagaršoja putru no vidējās bļodiņas.

“Pē!” Zeltmatīte saviebās. “Putra ir par aukstu!”

Tad viņa pagaršoja putru no mazās bļodiņas.

“Ņamm!” meitene iesaucās. “Putra ir ļoti garšīga!”

Un izēda bļodiņu tukšu.

Gardi paēdusi, Zeltmatīte nolēma mazliet atpūsties. Palūkojoties visapkārt, meitene istabā ieraudzīja trīs krēslus: vienu ļoti lielu, otru vidēju, bet trešo maziņu.

Zeltmatīte uzrausās uz lielā krēsla.

“Tas man ir stipri par lielu,” meitene noteica.

Tad viņa iesēdās vidējā krēslā, bet iegrima dziļi sēdekļa spilvenos.

“Nē!” viņa purināja galvu. “Tas ir pārāk mīksts!”

Tad meitene apsēdās uz mazā krēslīņa.

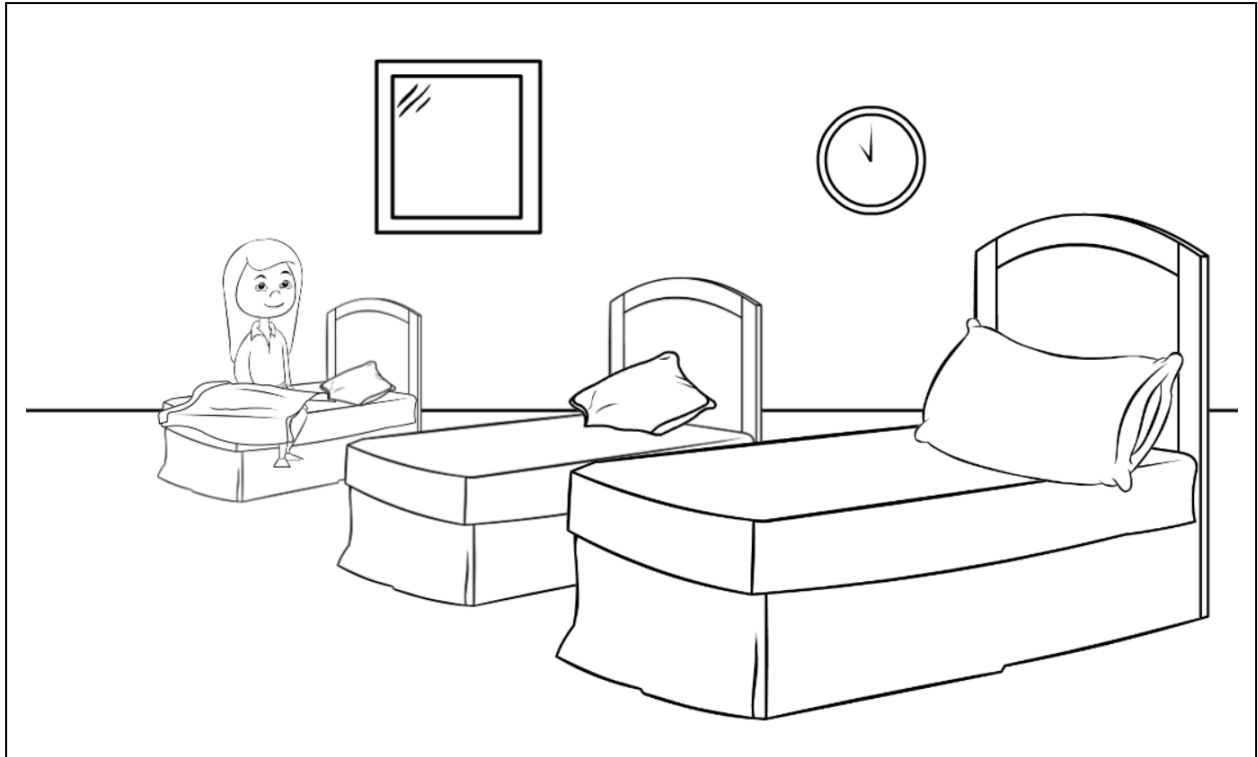
“Šis krēsls ir pašā laikā!” viņa nosprieda, iekārtodamās ērtāk. Taču Zeltmatīte bija saēdusies tik daudz putras, ka bija kļuvusi par smagu smalkajam krēsliņam. Tas brīkšķēja un brakšķēja, brīkšķēja un brakšķēja, līdz... Blāķš!

Krēsls sajuka gabalos, un Zeltmatīte nokrita uz grīdas.

“Tas nu gan nebja labs krēsls!” meitene dusmojās. Tad viņa pa kāpnēm devās aplūkot otro stāvu, kaut arī zināja, ka tā darīt nevajadzētu.

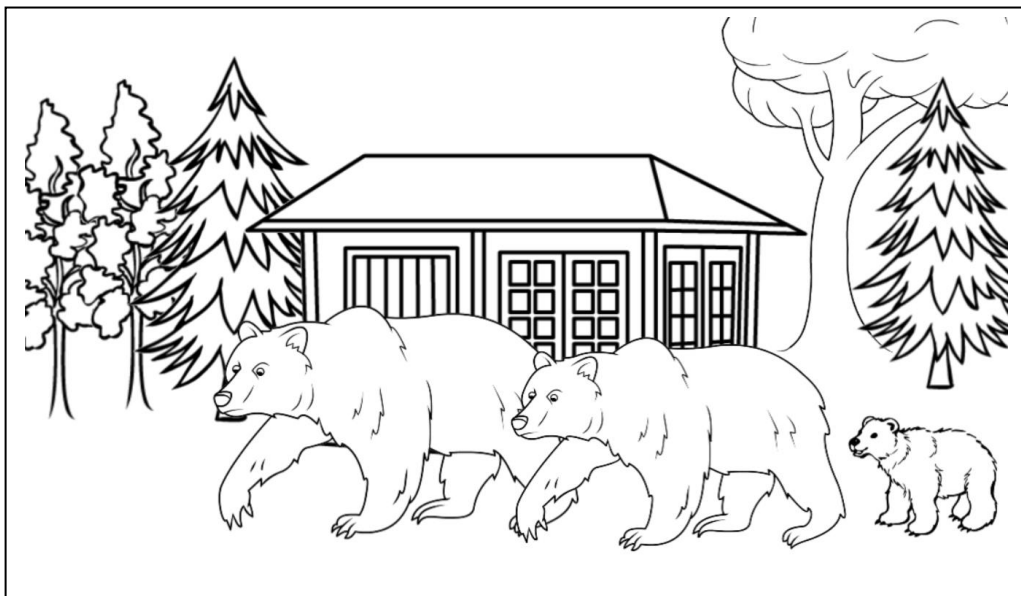
Augšstāva guļamistabā bija trīs gultas- ļoti liela gulta, vidēja gulta un maza gultiņa. Zeltmatīte mēģināja iegulties lielajā gultā, taču tā nemaz nebija ērta. Zeltmatīte nogulās vidējā gultā, taču arī tā nebija diez ko laba. Beidzot Zeltmatīte ieritinājās mazajā gultiņā.

“Šī gulta man ir pašā laikā!” meitene nopriecājās un aizmiga ciešā miegā.

Kā zināms, ja kaut kur ir māja ar putru, krēsliem un gultām, tad tajā kādam jādzīvo, un tā bija arī ar šo māju. Namiņā dzīvoja trīs lāči: ļoti liels lāču tētis, vidēja lāču mamma un maziņš lācēns.

Lāči bija izvārījuši putru un izgājuši pastaigāties, ļaujot tai nedaudz atdzist. Tagad viņi devās mājās brokastot.

“Kāpēc durvis ir vaļā?” dobjā balsī jautāja lāču tētis.

“Kāpēc uz grīdas ir pēdu nospiedumi?” jautāja lāču mamma.

Lāčuks nebilda ne vārda.

Lāči piegāja pie galda. Lāču tētis ieskatījās savā bļodā.

“Kāds ir ēdis manu putru!” viņš iesaucās.

“Kāds ir ēdis arī manu putru!” lāču mamma iesaucās.

Lāčuks ieskatījās savā bļodiņā un iesaucās: “Kāds ir izēdis manu bļodiņu tukšu!”

Lāču tētis aizčāpoja līdz savam krēslam.

“Kāds ir sēdējis manā krēslā!” viņš ierūcās. “Uz tā ir garš mats.”

“Kāds ir sēdējis arī manā krēslā!” lāču mamma iesaucās. “Sēdekļa spilveni ir sajaukti!”

“Kāds ir sēdējis arī manā krēsliņā un salauzis to gabalos!” viņš smilkstēja.

“Gan jau mēs noskaidrosim, kas ir vainīgais,” lāču tēvs norūca, un visi trīs devās augšup uz guļamistabu.

Lāču tēvs ievēroja, ka segas viņa gultā sagumzītas.

“Kāds gulējis manā gultā!” viņš dusmojās.

Lāču mamma pamanīja, ka spilveni viņas gultā ir izmētāti.

“Kāds ir gulējis arī manā gultā!” lāču mamma iesaucās.

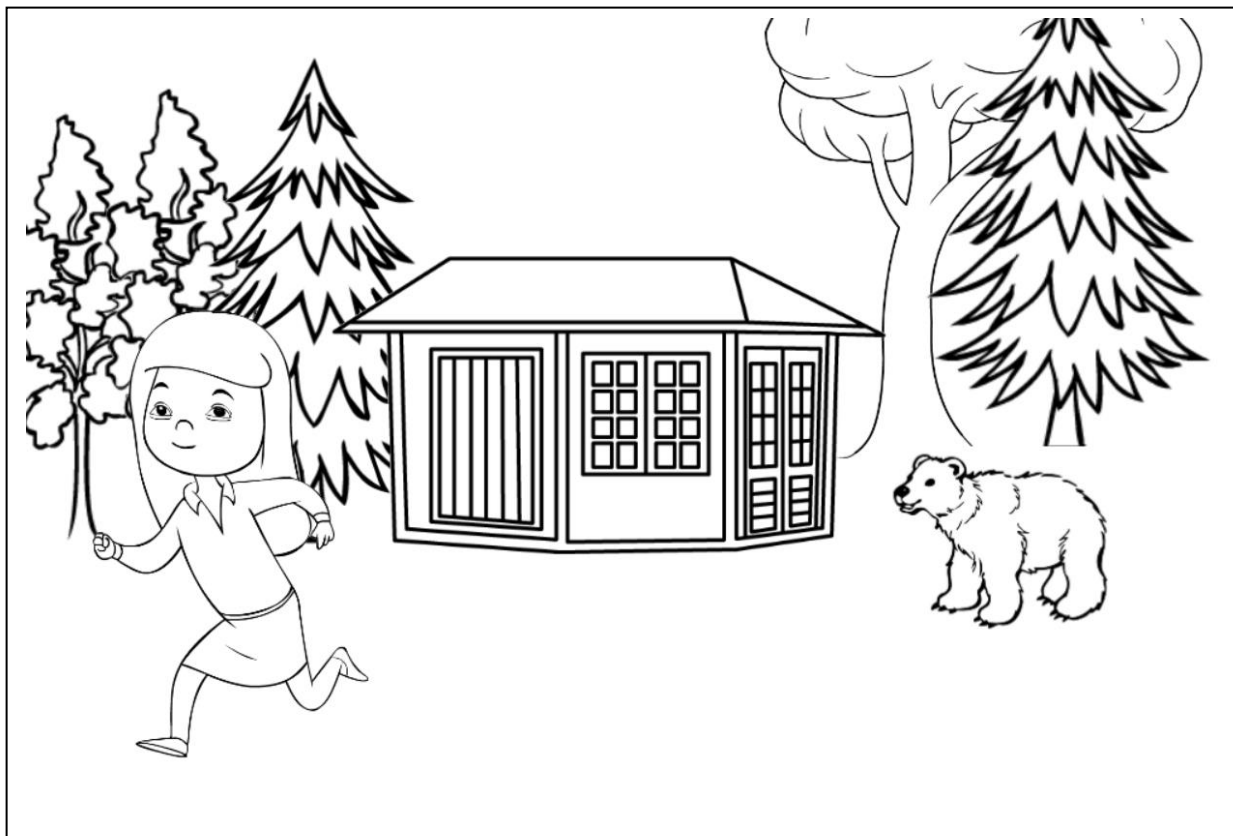
Lāčuks piesteberēja pie savas gultiņas.

“Kāds joprojām guļ manā gultiņā!” viņš iesaucās.

Trīs lāči ielenca gultiņu un skatījās uz tur guļošo meiteni. Lāčuks pastiepa ķepu, lai pieskartos zeltainajiem matiem.

Zeltmatīte atvēra acis. Meitene no bailēm izlēca no gultas, noskrēja lejā, metās ārā pa durvīm un aizmuka no lāču mājas, pat atpakaļ neatskatīdamās. Viņa vairs nekad neatgriezās lāču mājā.

3. Vari izprintēt no 2. līdz 10. lpp. un izveidot savu grāmatu par šo pasaku!

1. Izkrāso attēlus!

2. Ilustrē grāmatas vāku!

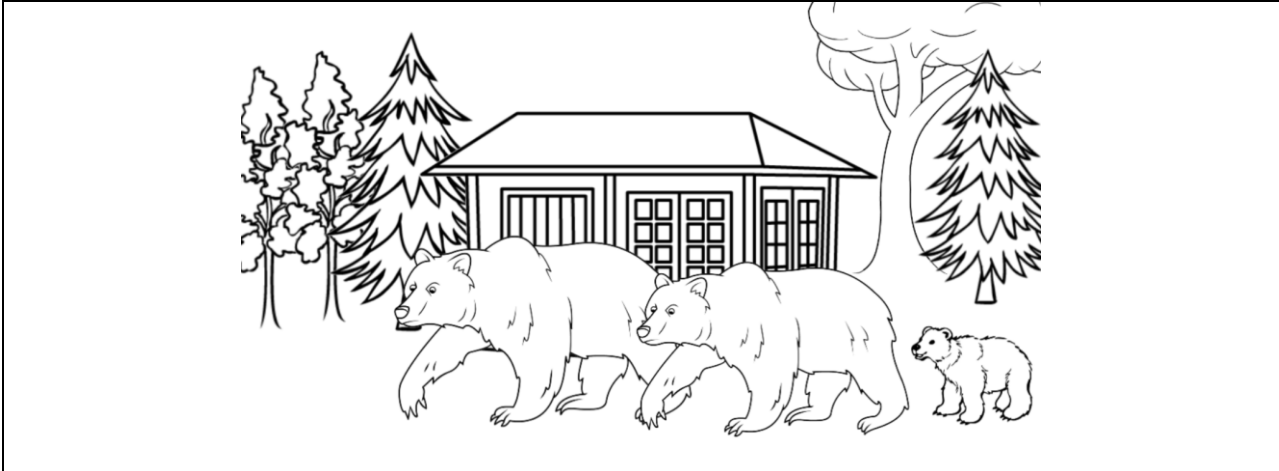
3. Visas lapas saskavo ar trīs skavām vai sašuj lapas kopā ar izturīgu diegu!

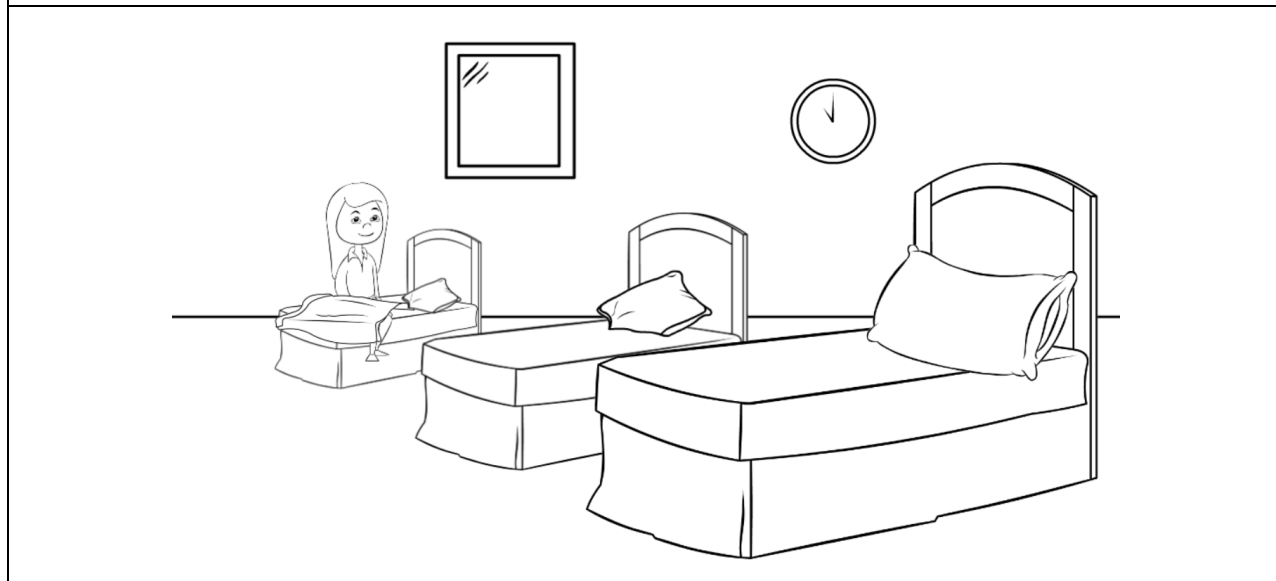
3. Izgriez attēlus!

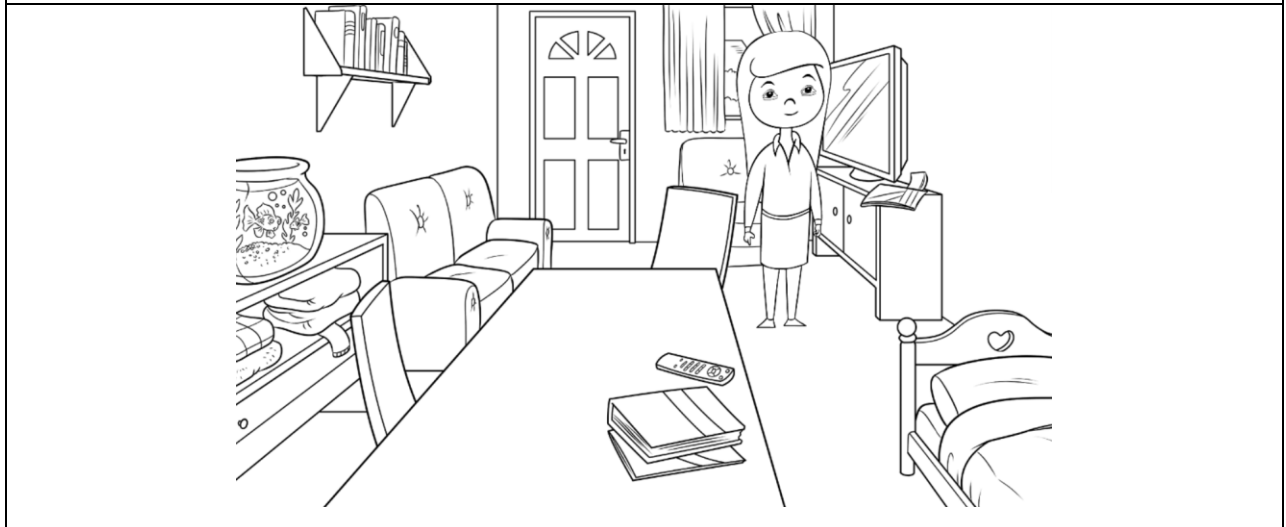
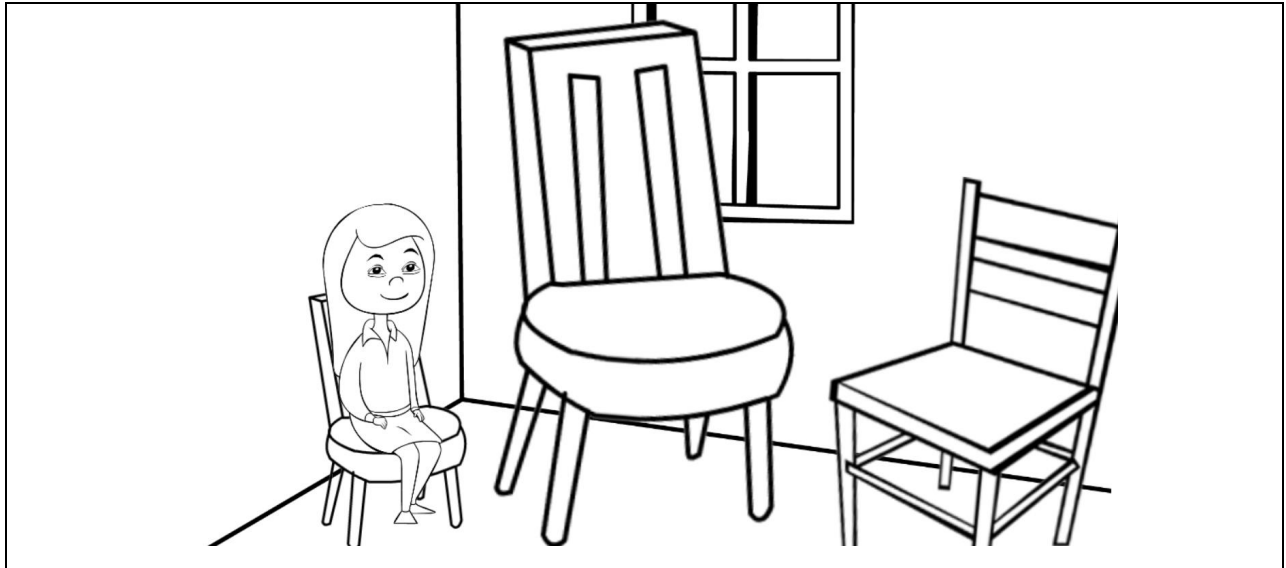
3.1. Sakārto attēlus pareizā secībā atbilstoši pasakas sižetam!

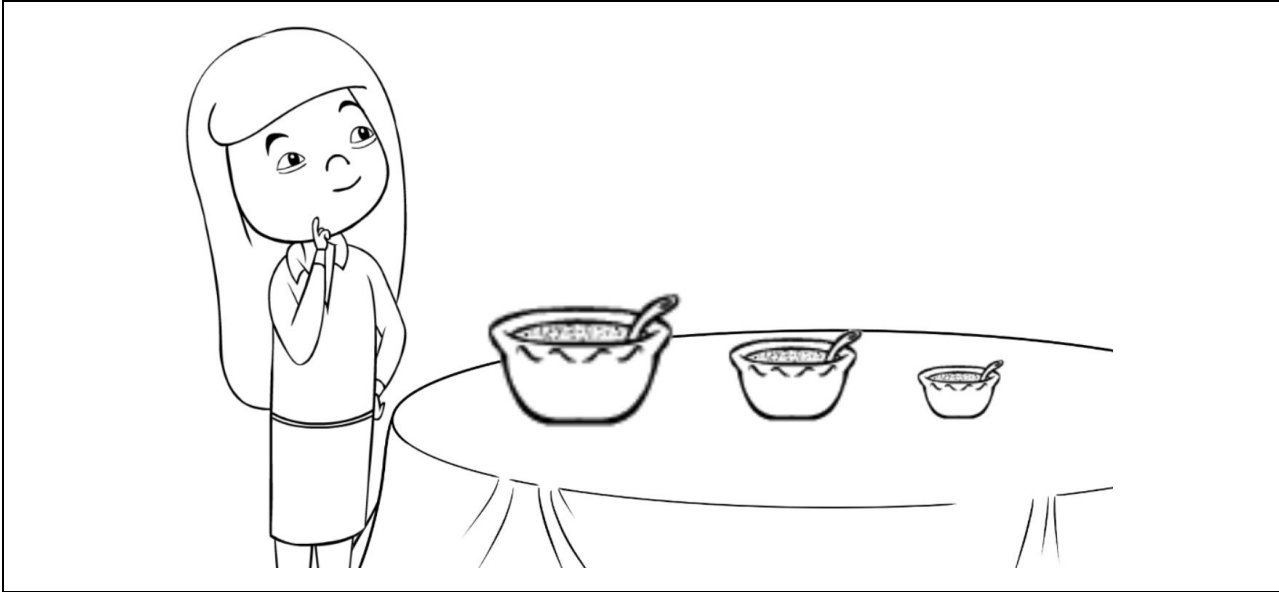
3.2. Attēlus izkrāso, ielīmē kladē un uzraksti pasakas atstāstījumu!

ZELTMATĪTE UN TRĪS LĀČI (3.un 4. mācību stunda)

1. Atzīmē ar x, kurš apgalvojums ir pareizs, kurš - nepareizs!

	Apgalvojums	Pareizs	Nepareizs
1.	Zeltmatīte dzīvo mežā.		
2.	Zeltmatīte mežā apmaldījās un atrada mazu namiņu.		
3.	Lāči pusdienās bija pagatavojuši putru.		
4.	Lāču tētis bija dusmīgs, kad saprata, ka kāds bijis viņu mājiņā.		
5.	Zeltmatīte salauza mammas krēsliņu.		
6.	Meitene aizmiga mazā lācēna gultiņā pirmā stāva guļamistabā.		
7.	Kad Zeltmatīte pamodās, viņa nobijās un aizbēga.		

2. Pārrunā ar klasesbiedru:

KĀDU PROBLĒMU TU SASKATĪJI PASAKĀ?

KĀ TU RĪKOTOS, JA BŪTU APMALDĪJIES MEŽĀ?

UZ KĀDU TĀLRUŅA NUMURU ZVANĪT, JA ESI APMALDĪJIES MEŽĀ VAI NONĀCIS CITĀ DZĪVĪBAI BĪSTAMĀ SITUĀCIJĀ?

KĀPĒC, TAVUPRĀT, ZELTMATĪTE IEGĀJA NAMIŅĀ, ĒDA SVEŠU ĒDIENU, LIETOJA SVEŠAS LIETAS, JA ZINĀJA, KA TĀ NEDRĪKST DARĪT?

KĀ TU RĪKOTOS LĀČU VIETĀ, JA ATRASTU SAVĀ MĀJĀ SVEŠU CILVĒKU?

KO, TAVUPRĀT, ZELTMATĪTE PASAKAS BEIGĀS SAPRATA?

KO TU VARI MĀCĪTIES NO ŠĪS PASAKAS?

KĀ, TAVUPRĀT, ZELTMATĪTE VARĒTU IEDRAUDZĒTIES AR MAZO LĀCĒNU?

KĀDS VĒL VARĒTU BŪT PASAKAS NOBEIGUMS?

3. Lasi teikumus! Atzīmē ar x, ko, tavuprāt, drīkst darīt

ko nedrīkst

! Pārrunā ar klasesbiedru, atklāj savu viedokli!

1.	Bez atļaujas iet svešā mājā.		
2.	Runāt ar svešinieku.		
3.	Runāt ar svešinieku vecāku klātbūtnē.		
4.	Iet vienam dziļi mežā.		
5.	Lasīt puķes, ogas mežā kopā ar pazīstamu pieaugušo.		
6.	Kāpt mašīnā pie sveša cilvēka.		
7.	Lūgt palīdzību pieaugušajam, ja esi apmaldījies.		
8.	Bez atļaujas ņemt klasesbiedra mācību piederumus.		
9.	Zvanīt uz glābšanas dienesta numuru, lai pajautātu, kāds šodien ir datums.		
10.	Zvanīt uz glābšanas dienesta numuru, lai paziņotu par ugunsgrēku.		

4. Labo kļūdas dotajos vārdos! Pārrunā ar skolotāju šo vārdu pareizrakstību!

Mešs, iztaba, gūlta, ieskatijās, zeltmatīte, isalkums, ustvēra, brīniščīga, augsta putra, brakščēja, skatijās, tukš.

ĒDIENREIZES (5. un 6. mācību stunda)

1. Lasi tekstu!

PASAKĀ LĀČI BROKASTĪS BIJA PAGATAVOJUŠI GARDU PUTRU.
TĀS SMARŽA ATVILINĀJA ZELTMATĪTI LĪDZ LĀČU NAMIŅAM.
ZELTMATĪTE PRĀTOJA:

Vai lāčiem, tāpat kā
cilvēkiem, dienā ir četras
ēdienreizes?

No rīta – BROKASTIS

Dienas vidū -- PUSDIENAS

Pievakarē - LAUNAGS

Vakarā - VAKARIŅAS

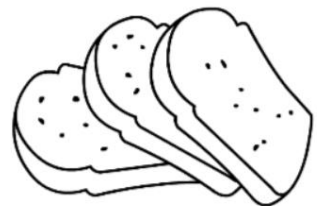
2. Izkrāso tos ēdienus, kuri tev šķiet veselīgi! Apvelc tos ēdienus, kuri tev garšo! Iemācies vārduņus!

hamburgera komplekts

ananass

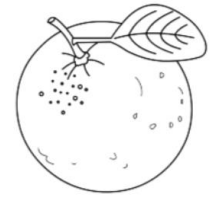
maize

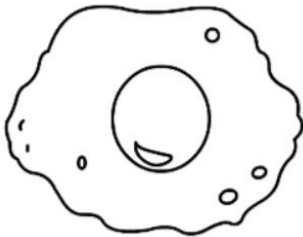
cepta vista

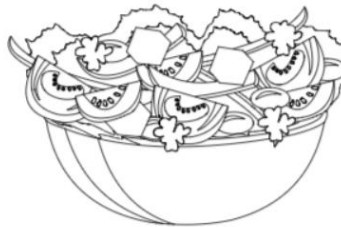
saldējums

apelsīns

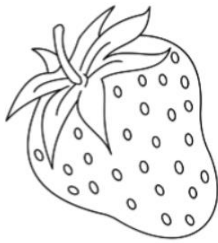
cepta ola

salāti

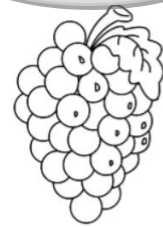
banāns

zemenes

brokastu pārslas

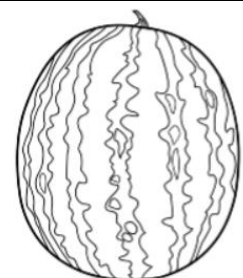
vīnogas

popkorns

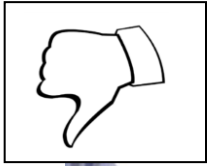

persiks

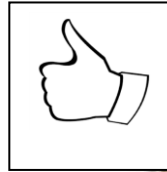

arbūzs

3. Pabeidz teikumus!

Man negaršo kartupeļi.

Man garšo kūka.

Man negaršo.....

Man garšo.....

Man negaršo.....

Man garšo.....

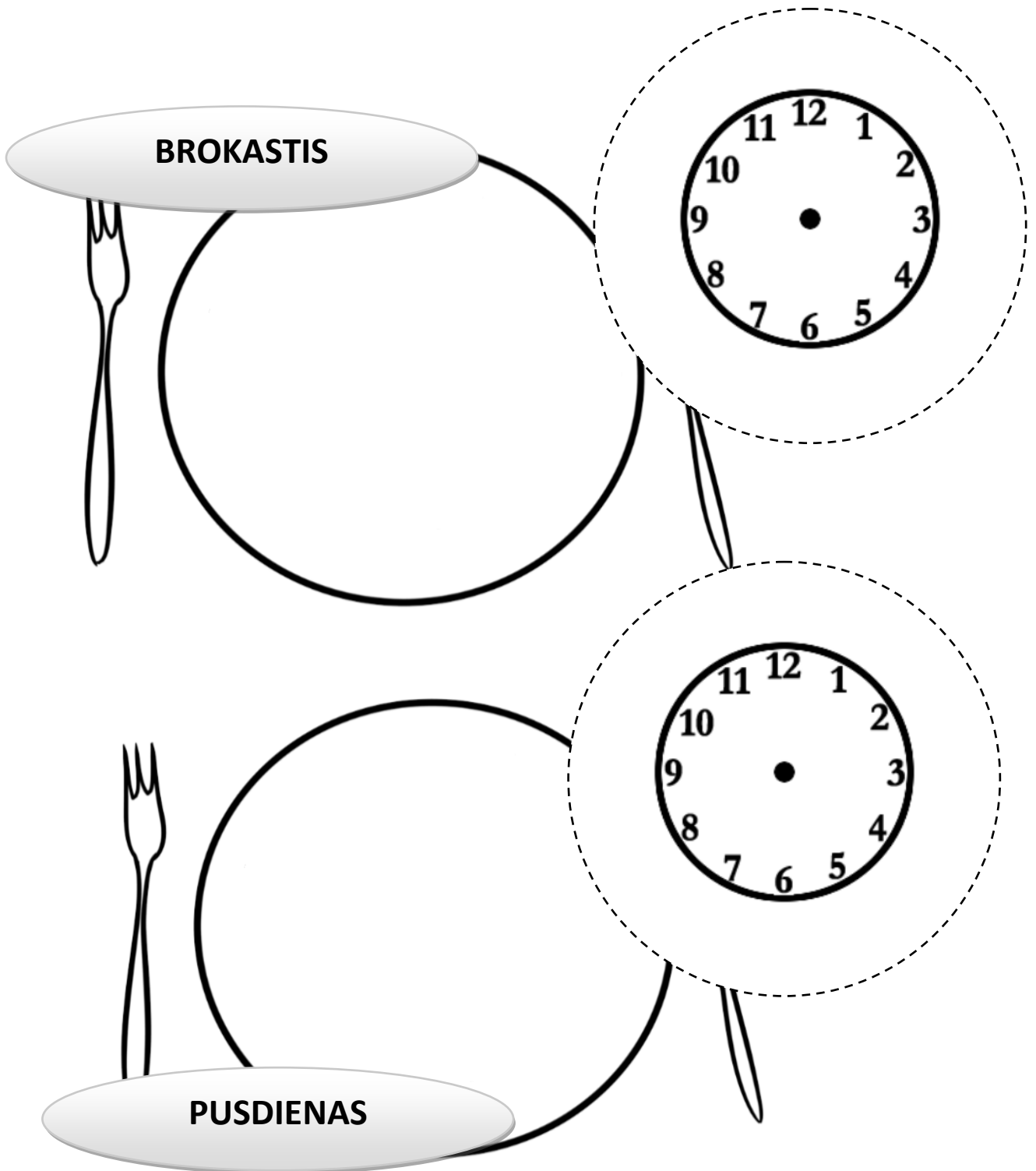
Man negaršo.....

Man garšo.....

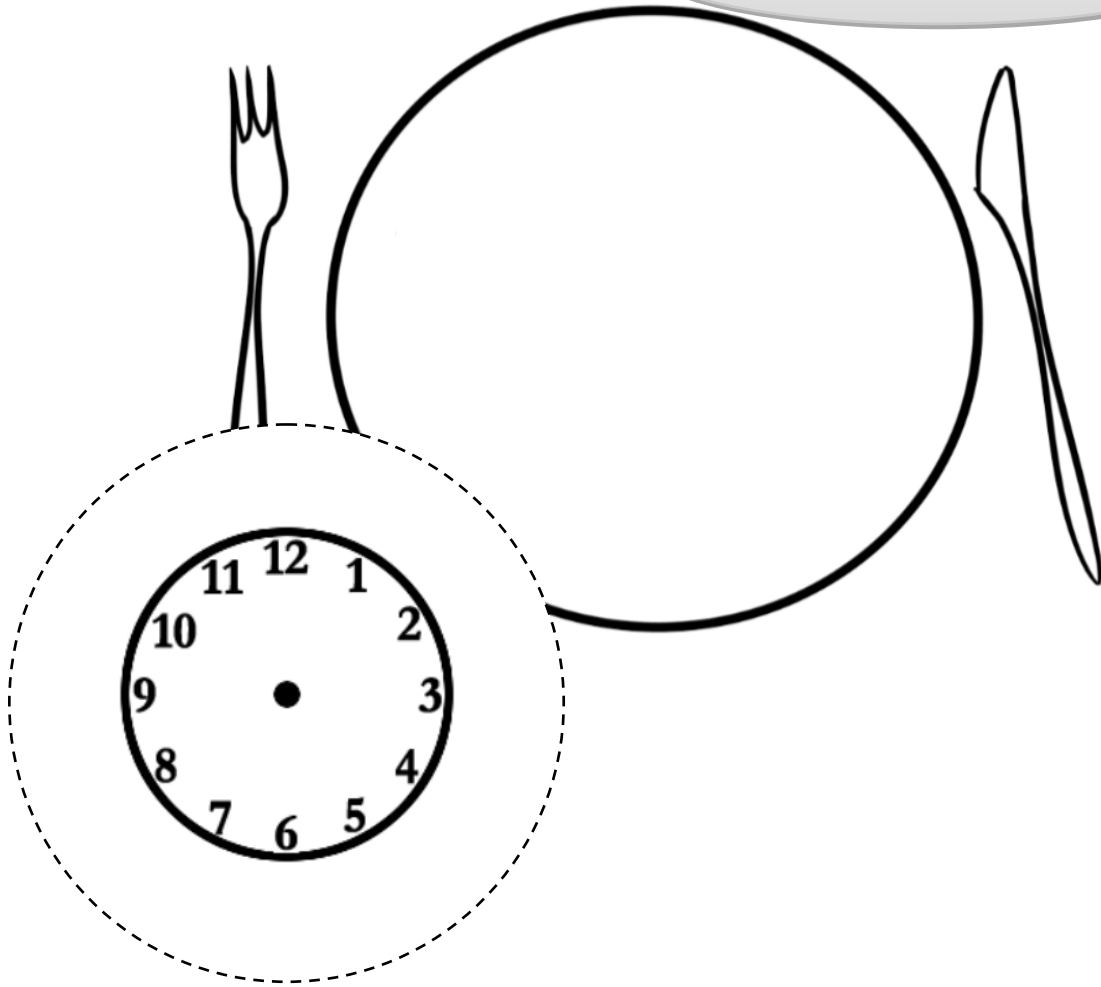
4. Atbildi uz Zeltmatītes jautājumu! Uzdod šādus jautājumus klasesbiedriem par savu iecienītāko ēdienu?

5. Uzzīmē uz šķīvja, kas tev vislabāk garšo katrā ēdienreizē! Norādi pulksteņa laiku, cikos tu ēd konkrēto ēdienreizi! Prezentē savu darbu klasesbiedriem!

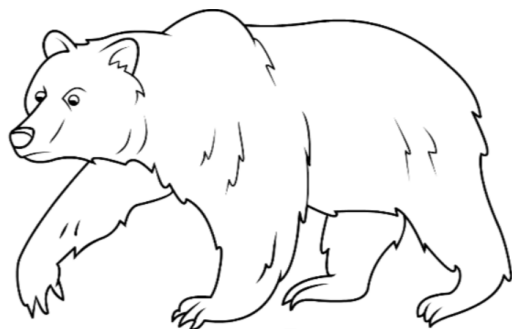

VAKARINAS

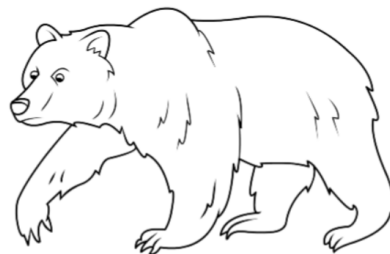

LIELS, MAZS, VIDĒJS (7. mācību stunda)

1. Par katru attēlu glīti uzraksti trīs teikumus! Izkrāso attēlus! Nolasi savus teikumus klasesbiedriem!

LIELS LĀCIS

VIDĒJS LĀCIS

MAZS LĀCIS

LIELA BĻODA

VIDĒJA BĻODA

MAZA BĻODA

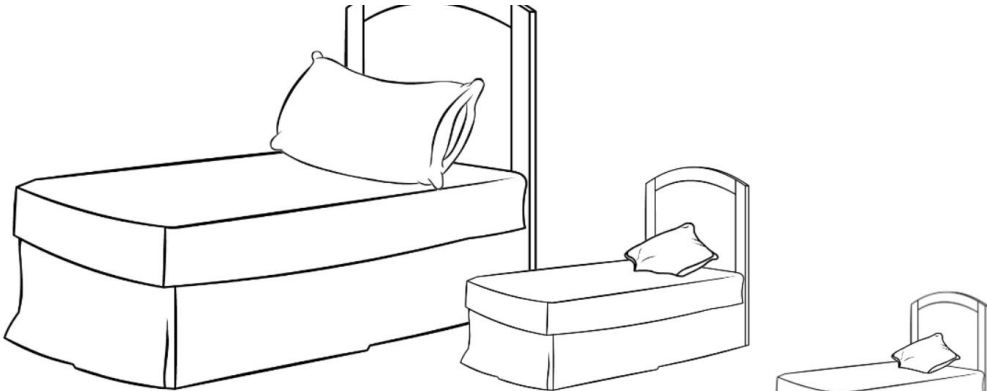
LIELS KRĒSLS

VIDĒJS KRĒSLS

MAZS KRĒSLS

LIELA GULTA

VIDĒJA GULTA

MAZA GULTA

BRŪNIE LĀČI (8.un 9. mācību stunda)

1. Lasi tekstu!

PĀRNĀKUSI MĀJĀS, ZELTMATĪTE GRIBĒJA PAR BRŪNAJIEM LĀČIEM UZZINĀT DAUDZ VAIRĀK. MEITENE ZINĀJA, KA INFORMĀCIJU VAR MEKLĒT ENCIKLOPĒDIJĀS, VAR JAUTĀT PIEAUGUŠAJIEM, VAR MEKLĒT INTERNETĀ. TĀ KĀ MĀMIŅA UN TĒTIS ŠOBRĪD STRĀDĀJA, MEITENEI VISĀTRĀK ŠĶITA INFORMĀCIJU ATRAST INTERNETĀ. TĀ ARĪ BIJA! LĪGATNES DABAS TAKU INTERNETA MĀJAS LAPĀ (<http://www.ligatnesdabastakas.lv>) ZELTMETĪTE ATRADA MEKLĒTO INFORMĀCIJU.

Brūnais lācis ir izplatītākā lāču suga pasaulē. Šobrīd pasaulē sastopami aptuveni 200 000 brūno lāču. Vairums no tiem dzīvo Krievijā, Amerikas Savienotajās Valstīs, Rumānijā, Kanādā. Latvijā brūnie lāči ir īpaši aizsargājama suga. Lāči dzīvo lielos mežu masīvos. Dzīvo ģimenēs vai pa vienam. Lāči ir visēdāji. Viņu ēdienkarti veido galvenokārt augu barība, kukaiņi un visādi kāpuri, zemē perētāji putni un to olas, zivis, dažādi sīki mugurkaulnieki, rieksti, sēklas, augļi un ogas, medus. Lāču tēviņi var svērt līdz 300 kg, lāču mātītes līdz 150 kg, tikko dzimis lācēns sver aptuveni puskilogramu. Tā kā lāči guļ ziemas miegu, viņu svars, ziemai tuvojoties, var palielināties. Lāču dzīves ilgums ir 30 līdz 50 gadi.

Lāči pirmie cilvēkam neuzbrūk. Bīstami ir pāragri no ziemas miega iztraucēti, izbadējušies, klejojoši lāči. Bīstama var būt arī lāču māte ar mazuliem.

Latvijas teritorijā uzturas ap 20 - 50 brūno lāču.

2. Atbildi uz jautājumiem pilnos teikumos!

1. Cik daudz brūno lāču šobrīd ir pasaulē sastopami?

2. Kur dzīvo brūnie lāči?

3. Kurās valstīs dzīvo lielākās brūno lāču populācijas?

4. Ko ēd brūnie lāči?

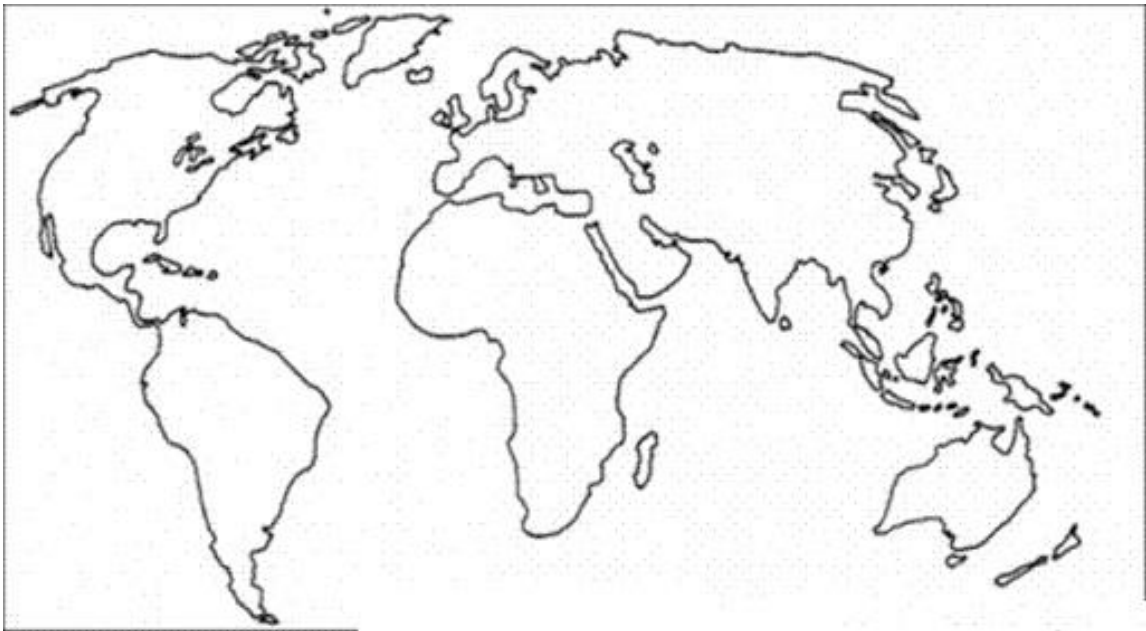
5. Kāds ir brūnā lāča svars?

6. Kāds ir brūno lāču dzīves ilgums?

7. Vai brūnie lāči ir bīstami cilvēkam?

8. Ko tu uzzināji par Latvijas teritorijā mītošajiem brūnajiem lāčiem?

3. Kopā ar skolotāju nosaki un iekrāso valstu teritorijas, kur uzturas lielākās brūno lāču populācijas!

4. No vārdu savienojuma BRŪNAIS LĀCIS burtiem izveido pēc iespējas vairāk vārdu!

5. Atzīmē ar x, kurš apgalvojums ir pareizs, kurš – nepareizs!

	Apgalvojums	Pareizs	Nepareizs
1.	Vārdi <i>-Zeltmatīte, ēdienkarte, guļamistaba</i> - ir salikteņi.		
2.	Vārdu savienojumā <i>BRŪNAIS LĀCIS</i> ir 12 burti un 12 skaņas.		
3.	Vārdi <i>Krievija, Amerikas Savienotās Valstis, Kanāda, Rumānija, Zeltmatīte</i> ir lietvārdi - īpašvārdi.		
4.	Šie vārdi – <i>tēviņi, parasti, mazuļiem, ģimenēs</i> - ir trīsziļbju vārdi.		
5.	Vārdā <i>ēdienkarte</i> ir 5 patskaņi.		

6. Dotos vārdus sakārto alfabēta secībā: ēdienkarte, kukaiņi, sēklas, putni, pasaule, Krievija, mazuļi, mežs, ziema, ogas, miegs, medus, Kanāda.

Glīti uzraksti tos!

7. Pastāsti, ko jaunu tu uzzināji par brūnajiem lāčiem!

RISINĀM UZDEVUMUS (10. mācību stunda)

1. Risini teksta uzdevumus!

- 1.1. Zeltmatīte rotaļājās meža pļavā. Pie viņas pielidoja 8 dzeltenie tauriņi. Trīs no šiem tauriņiem aizlidoja, bet pie viņas pielidoja vēl 6 raibie tauriņi. Cik dzelteno tauriņu palika pie Zeltmatītes? Cik dzelteno un cik raibo taureņu kopā tagad ir pie meitenes? Cik tauriņus pavisam kopā Zeltmatīte redzēja meža pļavā?

Vieta aprēķiniem:

Atbilde.

- 1.2. Lāču tētis sver 300 kg, lāču māmiņa sver uz pusi mazāk. Bet mazais lācēns ir par 100 kg vieglāks nekā māmiņa. Cik sver lāču māmiņa un cik mazais lācēns?

Vieta aprēķiniem:

Atbilde.

- 1.3. Lāču virtuves plauktā bija 3 mazas bļodiņas, lielo bļodu bija divas reizes vairāk, bet vidējo bļodiņu bija par 8 vairāk nekā lielo bļodu. Cik bija lielo bļodu? Cik bija vidējo bļodu? Cik bļodu bija plauktā kopā?

Vieta aprēķiniem:

Atbilde.

2. Tāda varētu izskatīties brūnā lāča ēdienkarte.

Aprēķini un aizpildi tabulu!

Viens dienā apēd	3 dienās	5 dienās	1 nedēļā
2 litrus medus			
3 kg lapu			
4 zivis			
10 ābolus			
7 avenes			
12 kāpurus			
200 g riekstu			

3. Uzzīmē, ko **varētu ēst pusdienās!**

